

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)											
Filozofia Tok studiów 2023/2024 – 2027/2028											
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:						Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie Filia w Rzeszowie					
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:						Psychologia - jednolite studia magisterskie					
Liczba punktów ECTS						3					
Język przedmiotu- polski, angielski, inny						polski					
Profil kształcenia:						PRAKTYCZNY					
Nazwa specjalności:						-					
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)						podstawowy/kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny					
Rok / Semestr:						1/1					
Osoba koordynująca przedmiot:											
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):						Wiedza ogólna z zakresu szkoły średniej.					
II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN											
	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin/zaliczenie	Konsumpcje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne	10	20						2	4	36	3
Studia niestacjonarne	10	10						2	4	26	3
III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH											
Formy zajęć						Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić					
Wykład/Ćwiczenia						<u>Wykład podający (z prezentacją multimedialną)</u> Wykład problemowy <u>Wykład konwersatoryjny</u> <u>Dyskusja dydaktyczna</u> Ćwiczenia praktyczne pod kierunkiem Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych Metoda przypadków Metoda sytuacyjna Metoda inscenizacji <u>Metoda projektów</u> Gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne) Demonstracja/ pokaz <u>Analiza źródeł</u>					

	Praca w grupie Debata Inne Ćwiczenia z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	
IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU		
Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu poglądy filozofów wymienionych w programie przedmiotu.	K_W01
P_W02	Student zna i rozumie zaawansowaną terminologię filozoficzną.	
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi korzystać z literatury przedmiotu i przygotować objaśnienie zagadnienia.	K_U01
P_U02	Student potrafi wyszukiwać podobieństwa i różnice w teorii bytu, w teorii poznania i w etyce normatywnej poszczególnych kierunków filozoficznych oraz potrafi wykorzystać ze wiedzę w praktyce zawodowej.	K_U01
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest przekonany o potrzebie stosowania wiedzy z zakresu filozofii w swoim rozwoju poznawczym i ma świadomość wartości etyki dla własnego rozwoju moralnego.	K_K02
P_K02	Potrafi posiadaną wiedzę i umiejętności wykorzystywać w dalszym rozwoju intelektualnym i doskonaleniu umiejętnościowym oraz ma świadomość potrzeby dyskusji o zagadnieniach filozoficznych w przedmiocie spraw osobowych człowieka oraz kwestii społecznych, a także potrafi formułować stanowisko aksjologiczne i realizować zawarte w nim wartości etyczne i poznawcze oraz wyraża zaangażowanie w aktywności społecznej i postaw na rzecz tolerancji.	K_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Pojęcie i przedmiot filozofii, zakres terminu. Wylanianie się poznania filozoficznego z mitycznego tłumaczenia rzeczywistości; pierwsi filozofowie greccy (Siedmiu Mędrców, szkoła jońska: Tales z Miletu, Anaksymander, Anaksymenes, szkoła pitagorejska); powstawanie języka i metod filozofii, pierwsze terminy: arche , apeiron , kosmos.	P_W01 P_W02
W2	Specjalizacja w obrębie filozofii, powstawanie dyscyplin filozoficznych: ontologia, fizyka, logika, etyka. Szkoła eleacka: Parmenides, Zenon z Elei; Byt (to on) i prawda (aletheia); sofiści (Protagoras, Gorgiasz z Leontinoi) i Sokrates;	

	problem arete; sokratycy mniejsi: szkoła kynidzka, cyranejska, elidzka; „kwestia sokratejska” i Platon.	
W3	Klasyczne systemy filozoficzne. Szkoły hellenistyczne. Platon: teoria idei; teoria polityczna: „Państwo” i „Prawa”; nauka o duszy; koncepcja zasad i platońskie „nauki niepisane”; Jedno (Hen)/Dobro; Monada (monas) i nieokreślona Dyada (aorystas dyas); Arystoteles: Arystoteles: pojęcie substancji, 4 przyczyny, Pierwszy Poruszyciel; etyka; nauka o duszy; fizyka, logika i etyka epikurejska; kryterium prawdy: zmysły; fizyka, logika i etyka stoicka; kryterium prawdy: uchwyt kataleptyczny; definicje i błędy definiowania; sylogizmy; rachunek zdań.	
W4	Starożytna filozofia chrześcijańska. Gnostycy, apologety, Orygenes, Grzegorz Nyssenicki, św. Augustyn.	
W5	Filozofia średniowiecza. Eriugena, św. Anzelm, św. Bernard, św. Tomasz, Ockham, Eckhard.	
W6	Początki filozofii nowożytnej. René Descartes (wątpienie, metoda indukcyjna, świadomość siebie (ego cogito), substancje: res cogitans i res extensa; etyka tymczasowa; analiza matematyczna wzorcem metodologicznym filozofii); Francis Bacon (krytyka języka jako medium filozofii (idola tribus, idola specus, idola fori, idola theatri), metoda indukcyjna).	
W7	Racjonalizm. Spinoza: metoda geometryczna; natura naturans i natura naturata; poznanie dorównane i niedorównane; Leibniz: monada; teodycea; „Prowincjałki” Pascala i jakobini, „Myśli” jako zapowiedź egzystencjalizmu.	
W8	Empiryzm brytyjski i klasyczna filozofia niemiecka. Locke: tabula rasa; sensation, reflection, idee proste i idee złożone (substancje, modi, relacje); Berkeley: esse est percipi aut percipare; krytyka pojęcia substancji; Absolut w koncepcjach Fichtego i Schellinga; „Filozofia sztuki” Schellinga.	
W9	Pozytywizm i Pragmatyzm. Krytyka metafizyki; metoda pozytywna, nauki przyrodnicze jako paradygmatyczne dla poznania naukowego. Metoda pragmatyczna; pragmatyczna definicja prawdy; znak i znaczenie.	
Lp.	Ćwiczenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Wilhelm Dilthey (Miejsce filozofii w systemie nauk o duchu (fragm. z O istocie filozofii; za: Z. Kuderowicz: Dilthey, Wiedza Powszechna, Warszawa 1987, s. 234 - 238.)). Kryterium naukowości (obiektywizm jako brak zaangażowania badacza?); problem przedmiotu badań (czy świat jest?; czy jest tak, jak go postrzegamy?; co zakłóca nasze postrzeganie i wpływa na nasze poznanie?); problem metody (rozumienie, ekspresje życia, rzeczy jako ekspresje życia, język, symbol).	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02

T2	<p>Martin Heidegger: List o „humanizmie” (List o „humanizmie” (za: M. Heidegger: Budować, mieszkać, myśleć. Eseje wybrane, Czytelnik, Warszawa 1977, s.76-127.).</p> <p>Problem świadomości czasu; historyczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania jaźni; poznanie transcendencji z głębi egzystencji „prześwit”; rola mowy.</p>	
T3	<p>Henri Bergson: O ewolucji życia – mechanizm i celowość (fragm., za: H. Bergson: Ewolucja twórcza, Wyd. Zielona Sowa, Kraków 2004, s.39 - 72.)</p> <p>Doświadczenie czasu (krytyka metody „kinematograficznej” myślenia o czasie); problem rozwoju i zmiany jaźni.</p>	
T4	<p>Umberto Eco: Strukturalizm ontologiczny i jego ideologia (za: U. Eco: Nieobecna struktura, Wydawnictwo KR, Warszawa 1996, s.21-24.).</p> <p>Pojęcia „świat możliwy”, „Słownik”, „Biblioteka”, „Encyklopedia”; wycieczki inferencyjne (poznawanie transświatowe, transsystemowe); zalety i wady strukturalizmu jako stanowiska badawczego i metody.</p>	
T5	<p>Ludwig Wittgenstein: Tractatus logico philosophicus, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997 (wybrane tezy).</p> <p>Rachunek zdań, rachunek predykatów (elementy); analiza definicji; krytyka metafizyki; metoda analityczna.</p>	
T6	<p>Praktyczne wykorzystanie orientacji filozoficznej w praktyce psychologicznej</p>	
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji – WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się: wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład	kolokwium na zakończenie semestru	Wiedza
Ćwiczenia	kolokwium, projekt, prezentacja, dyskusja	Wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe		
Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (wykłady, ćwiczenia) na podstawie pozytywnej oceny z kolokwium, projektu i prezentacji projektu oraz udziału w dyskusji.		
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
<p>Ocena kształtująca:</p> <p>a) w zakresie wykładów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach; <p>b) w zakresie ćwiczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań. 		

1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga).
2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów.
3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy?
4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską).
5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).

Ocena podsumowująca:

Wykład: ocena wiedzy wykazanej na kolokwium pisemnym o charakterze problemowym.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

Ćwiczenia:

Na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń: ocena z kolokwium, przygotowanego przez studenta projektu, ocena prezentacji projektu, aktywności w trakcie dyskusji, ocena efektów indywidualnej pracy studenta, stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności oraz kompetencji zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia kolokwium (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Ocena z ćwiczeń: zaliczony/niezaliczony

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	36	26
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	30	20
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	4	4
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	39	49
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	75 h = 3 ECTS	75 h = 3 ECTS

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Tatarkiewicz Władysław "Historia filozofii", tom I- III (dowolne wydanie)

Ajdukiewicz Kazimierz "Zagadnienia i kierunki filozofii" (dowolne wydanie)

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Kołąkowski Leszek "O co nas pytają wielcy filozofowie", serie I-III, Kraków 2004-2006

"Słownik filozofii", pod red. Adama Aduszkiewicza, Warszawa 2004; 2009

Stefan Swieżawski, Dzieje europejskiej filozofii klasycznej, PWN, Warszawa-Wrocław 2000.

Inne materiały dydaktyczne: